

[Bouet.]

ordrer 3—4 år frem i tiden, når den tid er forløbet, da vil være lige så gunstige for dem, som de er i øjeblikket?

Ved ændringen af loven om tilsyn med pensionskasser i 1950 var der da heller ikke en eneste sjæl, der tænkte på at ændre det princip, som var nedlagt i loven: at midlerne til dækning af pensionerne skulle være båndlagt. Det er først i løbet af det sidste par år, at nogle af lederne af vore største velfunderede selskaber har rejst spørgsmålet om anbringelse af midlerne i aktier. Jeg vil gerne understrege, at det drejer sig om ledere, der efter mit kendskab har den største interesse i deres medhjælperes pensionsforhold, og at de sikkert har rejst spørgsmålet ud fra den overbevisning, at de ved at få friere hænder skulle kunne give medhjælperne en større pension. Jeg går ud fra, at det er som følge af, at de har rejst dette spørgsmål, at den højtærede minister har fremsat dette lovforslag.

Ifølge forsikringsrådets årsberetning for 1950 var der ved udgangen af dette år 300 private kasser under rådets tilsyn. Af disse havde ikke mindre end 182 kun indtil 49 tjenstgørende medlemmer, og 42 kasser havde fra 50 til 99 medlemmer. Altså, langt det overvejende antal af disse kasser er små kasser, og for det eventuelle underskud i disse kasser hæfter virksomhederne jo som regel ikke. Disse kasser virker således som gensidige forsikringsselskaber trods det meget ringe medlemstal.

Hidtil har virksomhederne været i stand til og haft vilje til at skyde til, hvad der manglede, men man kan jo ikke være sikker på, at dette også vil ske i fremtiden — og det burde mane til forsigtighed. Kun få pensionskasser har midler af nogen betydning udover, hvad der er nødvendigt til dækning af forsikringsfondet. Først ved den i 1950 stedfundne ændring af loven blev det påbudt kasserne at overføre gevinst ved salg af værdipapirer til et kursreservecfond. Kasserne har derfor kun ganske ubetydelige kursreservecfonde til dækning af eventuelle tab.

Er det iøvrigt ikke en fejl ved lovforslaget, at det ikke indeholder forslag om ændring af lovens § 13, stk. 2, så at også kursgevinst, indvundet ved opskrivning af aktivers bogførte værdi, skal henlægges til kursreservecfondet, som det altid — såvidt jeg ved — har været tilfældet for livs-

forsikringsselskaberne? En sådan bestemmelse måtte naturligvis også gælde den gevinst, som en pensionskasse opnår, hvis ejendomsskylden for en ejendom, som kassen ejer, sættes op og kassen ønsker at bogføre ejendommen til den ny ejendoms-skyld.

Jeg har undersøgt dagbladet „Børsen“s børstabeller for tidsrummene 1911—1930 og 1931—1950. I tidsrummet 1911—1930 viser gennemsnitsudbytteprocenten for 42 selskaber, der er dagsnoterede — altså større selskaber med en aktiekapital på 2 mill. kr. eller derover —, sig at være 9,7 pct. og for tidsrummet 1931—1950 7,1 pct., og man kan, i hvert fald i øjeblikket, ved køb af 4 pct. kreditforeningsobligationer opnå en rente på 5,5 pct., af statslånsobligationer 5,9 pct., og hvis man kan udlåne til kommuner, svinger udbyttet mellem 6 og 6,1 pct. De tal, jeg her har fremlagt fra en undersøgelse foretaget over en årrække, viser, at der kan være udsving i udbyttet. Store virksomheder kan i nogle år give et udbytte på 10, 25, 27, 30 pct. for så pludselig i nogle år intet udbytte at give. Derefter arbejder de sig måske lidt op igen. Skibsaktier viser gennemsnitlig større udbytter, men også her har man set, at et stort selskab, som under sidste verdenskrig og et par år derefter gav udbytter på 30, 35, ja, op til 40 pct., gik ned til 6 og 5 pct. og i 3 år til 0 pct., for så derefter igen så småt at begynde at komme til at give udbytte. Ved aktier er der altså et meget stort usikkerhedsmoment tilstede, og for mindre kasser vil sådanne svingninger i udbytterne være højst ubehagelige.

Reglen om adgangen til at anbringe en tiendedel af forsikringsfondet frit synes i det mindste at måtte forudsætte solvens. Nu forstår jeg bestemmelsen således, at de ni tiendedel af midlerne skal være anbragt efter de samme regler, som gælder nu, og at kun den sidste tiendedel kan anbringes i aktier. Det er et spørgsmål, om det ikke var rimeligt, om der fra kassernes side med mellemrum til forsikringsrådet indsendtes et skøn over forsikringsfondets størrelse. Livsforsikringsselskaberne skal jo hvert kvartal til forsikringsrådet indsende et sådant aktuarmæssigt skøn. Ellers vil der blive et langt spring imellem undersøgelsen af disse kasser; det er jo kun hvert tredje år, der skal være aktuarmæssig behandling.

Jeg ved, at disse forslag dels fra den højt-